

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 6. СКРЕНТОН, ПА., СУБОТА, 18 СІЧНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., SATURDAY, JANUARY 18, 1941. XXXI YEAR. No. 6.

ПЕРЕПАЛКИ НА СОВІТСЬКО-РУМУНСЬКІМ КОРДОНІ ВИКЛИКАЮТЬ НОВІ ЗДОГАДИ, ЩО РОСІЯ ЗБИРАЄТЬСЯ ОКУПУВАТИ МОЛДАВІЮ

РЕШТА РУМУНСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕЙДЕ ПІД НЕОБМЕЖЕНИЙ НІМЕЦЬКИЙ ЗАРЯД

НІМЕЦЬКІ БОМБОВИКИ ПРОДОВЖАЮТЬ АТАКИ НА БРИТИЙСЬКУ ФЛОТУ НА СЕРЕДЗЕМНІМ МОРІ

З Балкану повідомляють знов про деякі загадкові події, що віщують там нові ускладнення в недалекому часі. На Угорщині припинено в четвер цивільний залізничний рух, щоб буцім то було більше місця на нагромадженні вантажних транспортів. Обсерватори підозрюють новий рух німецького війська.

На басарабському кордоні від кількох днів ідуть регулярні перестрілки між совітськими і румунськими стежами. Кажуть, що кожної ночі буває п'ять до десяти вбитих румунських воїнів. Взагалі ситуація на совітсько-румунському кордоні напружена.

Договір Гітлера з Сталіном

Політичні обсерватори кажуть, що ці совітські зачіпки на басарабському кордоні не діються без причини та що незабаром треба ждати дальших подій. Росія окупує Молдавію і північну Добруджу, а тоді Гітлер встановить німецьку адміністрацію над рештою Румунії. Губернатором Румунії буде теперішній німецький посол у Букарешті, Кідлінгер. У Румунії буде введений німецький протекторат, на зразок того, що є в Чехії.

Такий поділ Румунії, кажуть, вже давно умовлений між Сталіном і Гітлером. Зате Гітлер відстане вільну руку йти до Болгарії.

Гітлер не хоче війни на Балкані

Військові знавці кажуть, що Гітлер мусить скорше чи пізніше, йти на Балкан, але він намагається зробити це без війни. Він боїться війни на двох фронтах.

Тому Гітлер старався стероризувати болгарів, розсіваючи минулого місяця при помочі власної пропаганди з Угорщини і Румунії перебільшені вістки про масові німецькі транспорти війська до Румунії, про маси літаків і іншого військового матеріалу, що нагромаджені на болгарському кордоні і таке подібне. Це мало стероризувати болгарський уряд до того ступня, щоб він згодився на вступлення німецької армії. Але план не вдавсь. Болгарія не піддалась теророві і згоди не дала.

Гітлер буде продовжати ті самі заходи, щоб дістатись на Балкан без війни, і буде використовувати для того Росію. Але Німеччина залежна від нормальної доставки харчів з Балкану і тому військова акція на Балкані й не на руку.

Німці продовжують атаки на британську флоту

З Берліна подають, що німецькі бомбовики бомбардували одну з морських британських фортець на Середземному морі і поцілили знов трьома бомбами британський корабель для транспорту літаків, Ілустріоз. Цей атак є продовженням німецьких операцій на Середземному морі,

щоб облекшити ситуацію Італії.

Корабель Ілустріоз був ушкоджений німецькими бомбами під час семигодинного атак минулого тижня, в якому брало участь понад 40 великих німецьких бомбовиків. Кореспондент, що був на покладі цього корабля, свідчить, що велика 2.000-фунтова бомба, яка впала на поклад корабля, не могла ушкодити сталевому панцирю корабля. Яких 12 бомбовиків зістрілено під час цього атак. Врешті корабель, з великими ушкодженнями, заплив до пристані на острові Мальта. Там він, мабуть, був знов заатакований німецькими бомбовиками.

Яка зброя найліпша?

Від початку війни ведеться суперечка між військовими спеціалістами про те, що є сильнішою зброєю: літаки чи кораблі. Англійці обстоювали думку, що добрий модерний воєнний корабель може встояти навіть проти найсильнішого атак з повітря. Німці всі свої надії поклали на літаки.

Найновіша битва між німецькими бомбовиками і британськими кораблями на Середземному морі, що була найбільшим дотепер атак з повітря на кораблі, potwierджує, як кажуть, погляд англійців. Успіх німецьких бомбовиків не може порівнятись з коштовними їхніми втратами.

70 тисяч Італійських втрат в Албанії

На воєнних фронтах в Албанії і в Лібії нема більших подій. Великі сніги здержують операції в Албанії. У локальних боях на північ від Клізури греки мали успіх.

Грецькі повідомлення подають втрати італійців від початку війни з Грецією на 70 тисяч вбитих, ранених і полонених.

В Лібії облога Тобруку обмежується далі на артилерійський обстріл. Італійці дістали доручення держатись в Тобруку так довго, аж будуть укріплені нові італійські позиції біля Бенгази, 200 миль далі на захід.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ВІДДІЛ В ШАНГАЮ

В Шангаю чеські імігранти, що втікли переважно з ССР, згуртувалися в окремі військовий відділ, який пізніше був прилучений до англійського міжнародного полку. Чеському відділові дано трьох англійських інструкторів і призначено його на сторожеву службу.

АНГЛІЯ І ДОПОМОГА ССР НІМЕЦЬЧИНІ

Англійське міністерство військової економіки зацікавилось вістками про те, що ССР збирається вислати до Америки флоту в кількості 200 пароплавів для перевозу закуплених там продуктів. Міністер Далтон заявив, що провіряє ці вістки. Він підозрює, що більшовики передають Німеччині продукти, закуплені в Америці, бо в останні часи більшовики купують багато таких речей, яких зовсім не потребують. Можливо також, що більшовики постачають Німеччині свої власні продукти, а ватоміські купують собі за кордоном. Англійці переконали, що Німеччині помагає побічним способом і Америка, де ССР закуповує багато таких речей, яких зовсім не потребують. Якби це правда, в Німеччину.

ХТО ПРАВИТЬ ССР?

Співробітник нью-йорського російського щоденника, "Новое Русское Слово", К. С., перекладаючи списки осіб, які постійно бувають на червоноармійських парадах у Москві протягом всього царствования Сталіна, ствердив, що незмінні особами на тих парадах є Сталін, Молотов, Калінін, Ворошилов, Л. Каганович, Буденний, Микоян, Шверник. Вони й складають незмінне ядро правителів ССР. Окрім них, в цей час відіграють визначну роль "сезонні правителі", "временщики" Жданов, Андреев, Хрущов, Лозовський, Бадаев, Маленков, Шкрятов, Горкин, Щербаков, Тимошенко, Первухин, Булганін, Берія, Мехліс, Вишинський, Ярославський, Дімітров. У військових колах користуються ще ставом Шопошніков, Кулик і Мерецков.

БЕЗ ЖИДІВ І НАЦИСТИ НЕ ОБХОДЯТЬСЯ

Людвик Лоре оповідає "Пост" про життя у Франції. Між іншим і про такий факт: У Парижі, в дільниці Монмартр, існує відомий жидівський кошерний ресторан Фламмбаум. Одного дня появилася там два німецькі офіцери. Переляканий Фламмбаум, нервуючись, признався, що ресторан жидівський. "Знаємо — відповіли німці. — Аби страва була добра."

Жидівські кошерні страви так сподобалися німцям, що другого дня вони привели зі собою ціле товариство і з того часу ресторан став місцем сходін німецького офіцера. З часом страва стала зменшуватись. Офіцери це помітили й запитали: "Хочеш нас позбутися? В скромний день не подаєш мяса?" Фламмбаум пояснив, що йому перестали давати і він не має де купити. Другого дня до ресторану підїхало вантажне авто й німецькі вояки почали вивантажувати мясо, хліб, яйця, фрукти і т. п. З того часу жидівський ресторан дістає щодня від німців запаси й готує на кошерні способи їжу для нацистичних офіцерів.

ПОЛЯК — ОБРАЗЛИВЕ СЛОВО ДЛЯ НІМЦІВ

З Стокгольму повідомляють, що в Лодзі місцевий німецький суд засудив на грошеву кару 60 марок одного німця за те, що той назвав німецького вояка поляком.

РОЗЕВЕЛТ ПРОГНАВ ЛАВАЛА?

Італійська преса розкрила, що французький прем'єр Лавал був звільнений з уряду через президента Розевелта. Лавал хотів дістати від Німеччини полегчі за те, що Франція відступила б Німеччині свою флоту і морські бази. Довідавшись про це, Розевелт повідомив Петена, що Америка забере французькі посілості в Америці, як Франція виступить активно по боці Англії. Після того Петен звільнив Лавала на доказ, що він не має таких планів.

"МАРШ ДАЙМІВ"

По всіх містах Америки почалась щорічна агітація за збіркою в користь жертв діточого паралізу і на заснування санаторій для хворих на цю недугу. Збірка відбувається все в січні перед днем уродин Розевелта, який сам був хворий на діточий параліз. Звичайно жертвують на ту ціль, по 10 центів, які посилають в листях до Білого Дому.

РОЗСТРІЛ У ЛЮБЛІНІ

Німецький військовий суд засудив на смерть Евгена Рибачука з Гансф на Холмщині "за вбивство особи німецької народності". Присуд виконано.

ПОЛЬСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА В АМЕРИЦІ

В дні 4-5 січня відбувся в Шикаго зїзд Ради Американської Польщі, в якому взяло участь 55 делегатів з різних міст Америки. Рада Американської Польщі є центральною організацією польських організацій і займається в цей час збиранням засобів на поміч польським жертвам війни.

Зїзд ухвалив скликати в квітні у Вашингтоні польський національний зїзд.

В справі польсько-чесько-словацької угоди зїзд ухвалив підкреслити її значіння, як основи для встановлення майбутніх відносин у демократичній Європі на засадах вільно злучених спільною метою народів для захисту їх незалежності, прав та ідеалів. Проводив зїздом Ф. Светлік, а секретарював А. Соска.

ПЕРЕШКОДИЛИ ЇХ ВИЗДОВИ З АМЕРИКИ

Два німецькі імігранти у військовому віці були усунені федеральними урядовцями з японського корабля в Сан Франциско на годину перед відпливом до Японії. Обидва німці їхали з Нью-Йорку і планували дістатись через Японію до Німеччини.

ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДВИШКИ

Робітники в летунських варштатах Раєн Компані в Каліфорнії домагаються такої самої платні, як мають робітники у Волті Компані. Компанія протривить і каже, що на випадок підвишки вона мусітиме закинути теперішній 48-годинний тиждень праці, за який платять робітникам за 40 годин нормальну зарплату, а за 8 годин півтора звичайної платні. Юнія твердить, що компанія має такі заробітки, що може платити так, як і компанія Волті, яку в свій час примушено страйком до підвишки.

ЗАМИРЕННЯ В ЗАВОДАХ КОМПАНІЇ ІТОН

Страйк робітників проти компанії Ітон припинено у всіх п'ятих фабриках. Вони виробляють важкі складові частини військових автомобілів і літаків. Є це властиво тільки преміра, тому що юнія Американської Федерації Праці у згаданих фабриках далі вимагає, щоб прийняти назад на працю робітники вступили до неї, а не до юнії Конгресу Індустріальних Організацій, так як вони це хочуть. Про цю справу ведуться переговори.

ЗАНЕПАД КОМУНІЗМУ В АМЕРИЦІ

Новое Русское Слово в окремій статті підкреслює занепад комунізму в Сполучених Державах Америки.

Ліберали, мовляв, які в час загравання більшовиків з Лігою Націй, уважали "поступовим" бути поблажливими до комуністів, тепер, після сталіно-гітлерівського союзу відвертаються від них. Безчисленні "безпартійні" ліги, якіми комуністи прикривали своє справжнє обличчя, розпадаються. Товариства "Друзів ССР" перестають існувати. Ліберальні часописи, як "Нью Ріпоблік" та "Нейшен", що були опорою симпатій до Кремля, стали тепер протикомуністичними. Організації молоді, інтелігенції та юнійні організації, як і Американська Федерація Праці та Конгрес Індустріальних Організацій, усувають комуністів.

ЧЛЕНИ УРЯДУ ПІДТРИМУЮТЬ ЗАКОН ПРО ПОМІЧ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Перед комітетом закордонних справ у конгресі почались переслухання найвищих урядовців щодо проекту закону про "тотальну" допомогу Великій Британії.

Першим зізнався секретар закордонних справ, Кордел Голл, відомий з своєї здержаності й обережності. Він без обиняків заявив, що допомога Англії є необхідна для оборони Америки і що не можна з нею зволікати. Безпеку Сполучених держав треба ставити вище, як легалістичні точки. Коли негайно не буде подана всестороння поміч, тоді Америку чекає судья Норвегії.

Секретар скарбу, Моргентав, повідомив комісію, що доларові фонди Англії вичерпуються. Вона ще має тільки один і три тверті білйона доларів у своїй скарбниці і мусітиме забрати приватні цінні папери своїх громадян на суму білйона і чотириста мільйонів доларів, щоб заплатити за свої замовлення на 1941-ий рік.

Після того її фонди вичерпуються. Моргентав заявив, що Англія потребує куди більше матеріалів, ніж може за ті гроші купити.

На думку чергового свідка, секретаря війни Генрі Стімсона, Америка не може вважати себе безпечною від німецького наїзду. Країни Південної Америки можуть бути дуже легко захоплені налетом і флотними операціями з Африки, особливо після того, якщо не стало англійської флоти, а ще більше, коли б ця флота попала в німецькі руки. Положення Америки, на його думку, тепер поважніше, як у 1917 році. Він є навіть за те, щоб на випадок потреби відступити Ан-

глії частину американської флоти.

Над тими зізнаннями повищих секретарів велась в комітеті оживлена дискусія, під час якої ізоляціоністи, особливо конгресмен Тинклем з Масачусетс і Гемілтон Фіш з Нью-Йорку гостро виступали проти законопроекту і називали його "диктаторським". У цьому вони основно розійшлись з бувшим президентським кандидатом, Венделом Вилкі, який на прилюдних зборах в Нью-Йорку ще раз підтвердив свою підтримку закону і заявив, що "ми мусимо дати президентові тепер широкі повноваження, коли хочемо мати вільні вибори в листопаді 1944 року."

В конгресі й сенаті почався рух за тим, щоб не дозволити президентові передавати американську зброю і кораблі Англії, хіба тільки за згодою департаменту війни і флоти. Деякі конгресмени й сенатори хочуть ще гострішого обмеження і кажуть, що дозвіл на передачу кораблів і зброї мусів би давати конгрес.

Стімсон заперечив чутки, немов би Америка хотіла закупити англійську чи французьку флоту на випадок поразки Англії. Він також заявився проти того, щоб про кожну поміч Англії рішав конгрес. Він побоюється, що це забрав б забагато часу тоді, коли потрібний поспіх.

Соціалістичний провідник, Норман Томас, впевняв на тих самих зборах, що Америці не грозить ніяка небезпека від диктаторів і що проекти законів про зброєння і про допомогу Англії ведуть до фашизму.

ЩЕ 400 ВОЄННИХ І 200 ВАНТАЖНИХ КОРАБЛІВ

Команда флоти зажадала і комісія конгресу ухвалила 900 мільйонів доларів на будову 400 малих моторових торпедоносців, вилловлювачів мін і інших помічних флотних кораблів, потрібних для оборони американського побережжя.

ЗА ДЕНЬ З АМЕРИКИ ДО АНГЛІЇ

Новий рекорд швидкого перелету океану встановив англійський військовий летун, капітан Івс. Снідав на нью-йорському аеродромі, а в Лондоні прилетів на своєму бомбовику на "файф-о-клак-ті". Від Ньюфаундленду до Лондону поперек 2.000 миль, що сучасні бомбовики в стані перелетати за 10 годин.

ЯПОНІЯ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Деякі японські газети, між ними й такі, що тісно зв'язані з урядом, підняли домагання, щоб Америка забрала свої кораблі зі Спокійного Океану і тримала їх навіть не на Гавайських Островах, а в пристанях на американському континенті.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ РОБІТНИКИ В АНГЛІЇ

Бритійське міністерство праці виробило план, після якого на англійські заводи, що виробляють зброю, буде взято около 10.000 чехословацьких робітників, що перебувають в Англії. До цієї пори на такі заводи приймалися лише англійські громадяне.

СПЕКУЛЯНТИ ПІД ПОКРИВКОЮ АНТИСЕМІТИЗМУ

В Братиславі припинено видання антисемітського часопису "Удєрник". Поліція арештувала кількох редакторів і співробітників його за шахрайства та незаконні способи збирання грошей на видання.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з вим-ком Скрентон, Па., на рік	In the United States (except Scranton, Pa.), per year
.....\$3.00\$3.00
На пів року	Per 6 months
.....\$1.50\$1.50
В Канаді, закордоні і в Скрентон, Па., на рік	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year
.....\$5.00\$5.00
На пів року	Per 6 months
.....\$2.50\$2.50

Ціна поодинокого числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

Адреса — Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

“НЕСПОДІВАНКИ” І ВІДПОВІДЬ НА НИХ

Головною зброєю німецької агресії є всякого рода несподіванки так в області воєнної тактики, як нової чи удішненої зброї. Такою тактичною новою була, наприклад, ідея “блискавичного наступу” при допомозі танків і літаків, яка дала німцям побіди в Польщі, Бельгії, Голандії і Франції. До тої самої категорії треба зарахувати всілякі нові методи повітряних та морських атак, “пято-колумнове” верчення серед громадянств, на які пізніше має напасти армія, а накінець тісно звязану з тим верченням пропаганду.

Несподіванками з області удішненої і нової зброї були магнетні морські міни, “поринаючі бомбовики”, гармати на літаках, та масові запальні бомби.

Як звичайно буває, всі ці несподіванки приносили успіхи тільки безпосередньо після своєї появи. Противна сторона швидко знаходила на них проти-засоби і зменшувала або й цілком неутралізувала їх удари.

Так сталося, наприклад, з магнетними мінами, які зразу заподіяли були багато шкоди англійським торговельним кораблям. Ми минуло-й кілька тижнів, як методи виловлювання тих мін удішнено, а зараз-ом винайдено прилади, які забезпечують кораблі перед ними. Сьогодні про них вже майже не чути.

Швидкі бомбовики своїм “поринанням” над об-ектами, на які вони в повному розгоні скидували бомби, наводили в першому році війни терор всюди, де лиш появились. Вміле примінення протилітакових гармат припинило цілком їх діяльність днем на суші, і вони можуть рахувати на деякий успіх тільки на морі, нападаючи на кораблі. А й тут вони тяжко платять за заподіяну шкоду.

Останнім винаходом німців, а властиво примі-ненням совітського методу, було скидування вели-чезних бомб, які вибухають не долетівши до землі і розкидають десятки й сотні запальних бомб на значному просторі. Таке бомбардування англійсько-го міста Ковентрі а й самого Лондону заподіяло багато шкоди. У відповідь на це англійці зоргані-зували пожежне погортівля. Порозставлявши по ці-лому місті відділи бігати негайно в околицю, де такі бомби скинуто, і гасять піском, хемічними “га-сильниками” та азбестовими шапочками запальні бомби, ще заки вони встигли викликати пожежу. Тим способом не тільки запобігається шкодам, але та-кож утруднюється діяльність бомбовиків, які звикли кидати вибухові бомби на місце, освітлене вики-канним запальними бомбами пожежаром.

На масові напади на вантажні кораблі відпові-джено тим, що товарні пароплави пливуть вели-кими групами, які охороняють воєнні кораблі, що можуть досягнути підводні човни здалека гарма-тами.

Німецькі летуни приміняли були в кількох ви-падках масові полети вночі на поодинокі міста. Кілька таких полетів заподіяли великі шкоди. Те-пер вже не чути ні про такі масові напади, ні про шкоди. Причиною є якийсь новий спосіб оборони, який дозволяє завчасу помічати противника, навіть вночі, та збивати його уставленими на літаку гар-матами.

Певно, що до кінця війни появиться ще більше подібних несподіванок з одного й другого боку. Та вони війни не вирішать. Переможуть у цій війні сильніші нерви, більші матеріальні засоби, та більша слушність справи, за яку йде боротьба.

КОРОТКА ПАМ'ЯТЬ

Американські комуністи цитують тепер деякі промови президента Розевелта з 1933-го і 1936-го року, в яких він підкреслював американську не-втральність і бажання не втручатись в європейські справи. От, кажуть, розумний був Розевелт! Такі заяви “зібравши йому в Медисон Гарден оплески. Без сумніву вони всі були правдиві і залишаються та-кими.”

Повторюємо: ті промови Розевелт виголошував вісім, п'ять і чотири роки тому і тоді йому публіка-плекскала, так як плеше тепер. Комуністи це слухно підмічують. Однак забувають сказати, що між плес-каючими ніколи не було комуністів. Вони тоді ті промови гостро критикували. Також не кажуть, що вони, комуністи, тоді вдавали, що тягнуть весь світ до війни проти Мусоліні, який воює з Егіпцією, і проти Гітлера, який хвалив Мусоліні і не приступив до проголошення Лігою Націй санкцій. Чи больше-вики забули тоді свої власні перестороги Сполуче-ним Державам, яка то небезпека буде для них, коли

фашисти й нацисти переможуть? Чи забули про ор-ганізацію свого “народного фронту” та лайку на Ро-зевелта й американський уряд, що вони до того фронту не пристають? І чи не знають, що такий “фронт” не повстав тоді тільки через те, що в ньому була Росія і комуністи, про яких кожний знав, що вони цей фронт швидше чи пізніше зрадять?

От це повинні б большевики пригадати. Разом з тим не завадило б зачитувати з тодішніх промов Розевелта його гостру критику диктаторів, його по-боювання, що відсутність демократії в різних краях веде до війни, його заклики до озброєння Аме-рики. Тоді стало б ясно, що між Розевелтом 1933-го, 1936-го і 1941-го року куди менша різниця, ніж між большевиками з 16-го і большевиками з 17-го верес-ня того самого 1939-го року, та з десятка інших по-дібних, дуже близьких до себе дат.

ДЕ ПРОСВІТОК?

Минулого тижня в Колумбія-університеті прочитав лекцію про сучасне міжнародне ста-новини відомий письменник і журналіст, Морис Гінду. Го-ловніші його твердження такі.

Перед початком сучасної вій-ни він був у Німеччині та в сусідніх з нею країнах. При-їхавши до Данцігу, помітив, що там більше всякої пожи-ви, ніж у Німеччині; німці ма-ють власну самоуправу, свої школи, часописи, свободу сло-ва і т. д., але бажать прилу-чення до Райху. Коли вказу-вав їм на недатки в Німеч-чині й достатки в Данцігу, браку свободи в Німеччині й повну свободу в Данцігу, во-ни відповідали: “Хочемо на-шої німецької свободи”. За-хоплени були думкою, що ні-мецький нарід вибраний Бо-гом для керування світом. То-му йшли за Гітлером, як за втіленням німецької расової ідеї.

Таксамо було й у інших кра-їнах. Німецькі барони, роди яких сотні літ панували над ріжними народами в Чехії, Польщі, Прибалтиці, жили там у повному достатку й такій розкоші, про яку в Німеччині ніхто й мріяти не смів, пра-гли прилучення до Райху. За-чаровані були ідеєю всеніме-цького панства в світі. Гітлер привабив до себе німецькі сер-ця по всьому світу нічим ін-шим, як ідеєю панування над іншими, поневолення всіх на-родів. За цю думкою пішли німецькі пани й робітники. Це показує внутрішні наставле-ння німецької раси, її вдачу. Вона хоче бути паном над усі-ма. Тому ненавидить демокра-тію, що бореться за рівність. Отже, в світі не буде миру, доки не буде розбито всені-мецького шовінізму й імперія-лізму.

Це завдання силою обста-вин впало на плечі Англії, яка репрезентує сьогодні в Євро-пі демократичний світ.

Дехто чекав, що супроти ні-мецького імперіалістичного месіанізму виступить Росія, бо вона довго й голосно кричала про визволення людства з у-сякої неволі. Та Росія їх об-дурила. Пішла з Німеччиною. Дехто ще й недавно запевняв, що як тільки німецьке військо наблизиться до Чорного моря, Росія вдарить проти нього. Німці через Румунію стали вже на березі Чорного моря, а Росія? Підписала з ними но-вий договір. Шлях Росії ви-значився з того часу, як вона продала Чехословаччину. Че-хи найкучільніший славян-ський нарід, найбільші русо-філи, найкращу мали армію, найбільші в середній Європі заводи зброї Шкода. Росія продала їх не лише в час Мін-хену, а й у березні 1939 року, коли Гітлер викликав прези-дента Гаха до Берліну й зму-сив підписати акт капітуляції.

Сталін знав, що робить Гіт-лер з Чехословаччиною, але й пальцем не поворухнув.

Росія сильна, смілива й ро-зумна тільки супроти слабих і маленьких, але не великих і дужих. Вона показала свою силу над розгромленою Поль-щею, над Фінляндією, балтій-ськими державами, але не Ні-меччиною. Росія не боїться Фінляндії, але Німеччини бо-їться. СССР захищає проле-таріат всього світу від поне-волення будь ким, але не Ні-меччиною. Пролетаріати нор-везький, данський, голанд-ський, бельгійський, францу-ський, австрійський, чехосло-вацький, польський не заслу-жили захисту СССР. Чому? Бо Сталін знає, що всі збройні Австрії, Чехословаччини, Поль-щі, Бельгії, Франції, Данії, Го-ландії й Норвегії працюють тепер для Гітлера.

У відносинах Росії до Німеч-чини рішає не ідеологія, не за-повіти Маркса, а звичайніснь-кий страх.

З Чехії пишуть, що там лю-де “живуть лише для того, щоб помститись”. Такі самі настрої в інших поневолен-их німцями краях. Чи Росія спів-чуває їм? Помагає? Ні, вона помагає Німеччині. Годує її армію, постачає нафту. А до-ки Німеччина матиме сильну армію, жадне повстання поне-волення неможливе.

“Вісь” не цікавиться Сталі-ном. Він це знає. Але трима-ється за її німецький кінець. Гартує його. Проти демокра-тичних сил світу. На випадок, як Гітлер програє, Сталін го-тується дурити поневолені на-роди допомогою у визволенні. Він поспішить використати їх повстання; буде їх туманити совітськими “досягненнями”; “раєм пролетарської культу-ри”.

І коли би СССР почастило опанувати становищем в Євро-пі, то Європа знов не дістала би ні свободи, ні добробуту. Росія й Німеччина узміють ба-гато писати про свободу, але не вміють її здійснювати. Оби-дві звикали робити людей ща-сливими лише силою, насиль-ством. Ніодна з цих країн не жита ще справді вільним жи-ттям; не бачила в дійсності, що таке демократія. Їх дух, їх удача формувалися під ка-пальською палкою. Вони від-того ще не відвикли, не навчи-лися жити вільно. Тому захоп-лення проводу в Європі Росі-єю було би не визволенням, а лише черговою гнобитель-ю. Вело би не до заспокоєння Європи, а до нової низки ви-звольної боротьби, революції, повстань, колотнечі. Росія Єв-ропі миру не дала би.

Тому то об'єктивний світ му-сить жадати перемоги Англії. Розуміється, й Англія не ан-гел. Знаємо про Ірландію, Ін-дію. Та справа в тім, що му-симо тепер вибрати не між добрим і злим, а між злим і ще гіршим. Коли рівняємо становище Ірландії й Індії під Англією з становищем народів під Німеччиною й Росією, то бачимо, де є дійсна свобода, хоч і обмежена, а де немає жадної.

В час мінхенський перего-рів в Англії видано книжку, в якій гостро критикувалася по-літика Чемберлейна. Тепер, у час війни, виходять комуні-стичні часописи, книжки, в яких критикується уряд Черчила.

Цими днями відбувся уря-дженний комуністами проти-урядовий “народний зїзд” і без жадної участі хоч би одного поліцей-а. — Ред.] І уряд зо-всім не забороняє їм виявляти свої думки. В якій же країні є щось подібне? Навіть в Ка-наді, навіть в Оклагомі в Спо-лучених Державах є випадки арешту комуністів за певну лі-тературу. В Англії — нема.

Письменник Велс приїхав до Сполучених Держав, вила-яв тут свою владу й поїхав на-зад, без жадного страху, що йому за те там щось може ста-тись. Це свідчення справжньої свободи.

Чи можна надіятись, щоб щось подібного залишилося в світі після перемоги Німеччи-ни або Росії? Вони ж, що жи-ли весь час під капральською палкою, не мають ані поняття про свободу й демократію. Тимчасом найбільший скарб, який мають і найдужче цінять люде; дорожчий за владу, си-лу, добробут і багатство — це свобода думки.

Тому бажано, щоб пере-могла демократія, бо лише її перемога забезпечить свобо-ду, мир, вільний розвиток людських відносин, а понад всім — вільну думку, що є джерелом людського щастя.

“СВІДКИ ЄГОВИ”

В останніх місяцях, особли-во ж в час військової кон-скрипції, в Америці говори-лось багато про організацію “Свідків Єгови”. Газети пові-домляли, що члени цієї секти відказувались від військової служби, а проповідники на-мовляли людей, щоб не йшли до бражки. Ще передтим в пресі були вістки, що діти “Свідків Єгови” відказувались віддавати честь американсь-кому прапорові, та іншими спо-собами виявляли брак патріотизму. Дехто обвинувачував “Свідків Єгови” у нацизмі, а більш запалені говори шукали між ними “пятоколумнів”. В Мурсвил. Індіяни. товпа лю-дей довший час не випускала 50 “свідків” з їх богослужен-ня, вигукуючи “Відайте честь прапорові, а то не виждете з залі!” Шойно поліції врятува-ла заліжаних сектантів. В Ке-небонк, Мейн, “свідки” потур-бували патріотичні мешканці, закидуючи їм зраду Америки. В багатьох околицях пошири-лась думка, що “Свідки Єго-ви” появились наслідком на-ли захисту СССР. Чому? Бо частиною пропаганди і що їх треба інтернувати чи депорту-вати нарівні з “бундівцями” й іншими “вертільниками”.

На ділі секта “Свідків Єго-ви” доволі стара. Члени її ка-жуть, що вона існує вже 5,000 років. Посторонні дослідники твердять, що вона трохи “мо-лодша” і що повстала 75 літ тому в Пінтсбургу. Нове в ній тільки імя: раніше її текти називали “Роселістами” від її основника Чарлза Россела з Пінтсбурга, або “дослідниками святого письма”, як вони сами себе називали. Між українц-ми вони були відомі під поль-ським іменем “бадачів”.

Чарлз Россел виступав про-ти всіх релігій у світі і осно-вував свою секту на дослідне-му, а часто фантастичному, трактуванні старого й неточно-го англійського перекладу ста-розавітної і новозавітної Біб-лії. У цвітистих орієнтаційних висловах пророків він находив нові заповіді й вичування, так що паїть заповів був другий прихід Христа на 1914-ий рік. Роселісти нетерпеливо чекали цього, та даром. Замість Хри-ста прийшла війна. Россел, од-нак, не зразився невдачею і казав, що Христос прийшов, але через війну є “невидимий”. Пізніше проповідники роселі-зму пояснювали, що Россел мав на думці “початок приходу царства Божого” і що цей по-чаток таки був в 1914 році.

Наслідник Россела, теперіш-

жий комуністами проти-урядовий “народний зїзд” і без жадної участі хоч би одного поліцей-а. — Ред.] І уряд зо-всім не забороняє їм виявляти свої думки. В якій же країні є щось подібне? Навіть в Ка-наді, навіть в Оклагомі в Спо-лучених Державах є випадки арешту комуністів за певну лі-тературу. В Англії — нема.

Письменник Велс приїхав до Сполучених Держав, вила-яв тут свою владу й поїхав на-зад, без жадного страху, що йому за те там щось може ста-тись. Це свідчення справжньої свободи.

Чи можна надіятись, щоб щось подібного залишилося в світі після перемоги Німеччи-ни або Росії? Вони ж, що жи-ли весь час під капральською палкою, не мають ані поняття про свободу й демократію. Тимчасом найбільший скарб, який мають і найдужче цінять люде; дорожчий за владу, си-лу, добробут і багатство — це свобода думки.

Тому бажано, щоб пере-могла демократія, бо лише її перемога забезпечить свобо-ду, мир, вільний розвиток людських відносин, а понад всім — вільну думку, що є джерелом людського щастя.

ній проповідник секти Джо-зеф Ф. Рутерфорд також лю-бить пророкувати. В 1920-ому році він заповів прихід Авра-ама, Ісаака й інших пророків за п'ять літ. За гроші секти він збудував у Сан Дієго, Кали-форнія, прегарну еспанську домівку для тих “князів неба”, коли вони вернуть на землю. “Князі” не вернули, але “суд-дя” Рутерфорд має гарне по-мешкання. Титул судді, ка-жуть, він прибрав собі після того, як на протязі чотирьох днів заступав повітового суд-дю в якомусь суді в Мизурі. Так говорять його противни-ки. Його прихильники гово-рять про нього дуже мало.

Організація “роселістів”, яка в 1927-ому році перестала на-зиватись “Міжнародними До-слідниками Біблії” і прийняла імя “Свідків Єгови”, має вели-чезну друкарню в Брукліні, яка представляє вартість по-верх мільйона доларів. Там працює біля 150 “свідків” за вільне помешкання, харч і 10 доларів місячно. Одні склада-ють книги секти, другі друкують, треті розсилають до ін-ших “свідків” для продажу; 5 центів за брошурку, 25 центів за книжку, долара передплати за журнал секти. Книжки, дав-ніше Россела, а тепер Рутер-форда, друкуються на ріжних мовах і у свій час друкувались також по українськи. Були теж українські проповідники (“слуги”) роселізму.

Недавно “Свідки Єгови” по-терпіли тяжку судову поразку: Найвищий Суд рішив, що школи мають право вимагати від дітей віддавати почесь прапорові. В 1918-ому році Рутерфорд і шість його поміч-ників відсиділи в тюрмі за пе-решкоджання рекрутації.

Збори “Свідків Єгови” роз-бирають такі важні питання, як те, “що роблять злі духи”, та як це буде добре, коли Гос-подь винищить вогнем всю поліцію, шерифів, шкільні ра-ди і тим подібних “ворогів”, а залишить в живих тільки “Свідків Єгови”. Тоді до них приєднається ще “цар Давид” й інші біблійні постаті і “суд-дя” Рутерфорд разом з ними запанує над добрими “овечка-ми”. Всіх інших “кізлів” зни-щать пошести, меч і вогонь.

Пубоже бажання такої ка-стстрофи на всіх, окрім “Свід-ків Єгови”, становить головну ціху цієї секти.

В СЛОВАЧЧИНІ СКРИП-ЮЄТЬСЯ НАЦИЗМ

Зі Словаччини повідомля-ють, що там в останні дні го-лова ради міністрів, реакціо-нер Войтех Тука, розпочав кампанію проти президента, католицького священика Йо-сифа Тіси та інших членів уря-ду, які, на його думку, нездіб-ні перевести в Словаччині на-цистичну революцію. Разом з тим Тука веде кампанію і про-

ти словацького сойму, який намагається контролювати по-літику й видати уряду. Тука хоче сам стати президентом, а заступником своїм взяти те-перішнього міністра внутріш-ніх справ, Шаню Маха. Часо-пис “Гардіста” нападає що-денно на сойм, дорікає йому за “рештки чехословацького духу” й практичну нездібність в умовах тоталітарного режі-му. В Сполучених Державах Туку підтримує часопис “Сло-вак в Америці”. На Словаччи-ні повторюється історія, про-роблена німцями на Україні 1918-го року з Центрально-Радою.

ЗВІТ НАРОДНОЇ ВОЛІ за місяць грудень 1940

ПРИХІД	
Передплата від чле-нів	\$1,100.00
Передплата від не-членів	43.91
Оголошення	367.90
Друкарські роботи	219.25
На рахунок видання календаря	1,000.00
За книжки	13.05
За зміну адресів	2.16
Ріжні приходи	4.90
РАЗОМ	\$2,751.17
РОЗХІД	
Папір	\$ 17.80
Пошта	170.00
Редагування	458.87
Робітники	829.73
Електрика і газ	22.99
Телефон і телеграф	16.73
Комішен	91.37
Часописи, журнали	6.50
Кореспонденти	18.00
На кошти видання ка-лендаря	967.23
Кліші і матриці	66.65
Части і поправки	17.10
Кошти подорожі у справах Н. В.	12.50
Мило і рушники	2.61
Канцелярйні видатки	2.00
Ріжні видатки	28.93

РАЗОМ	\$2,729.04
ПОВТОРЕННЯ	
Листалося з місяця листопада	\$10,373.87
Прихід за грудень	2,751.17

РАЗОМ	\$13,125.04
Розхід за грудень	2,729.04

Остається на мі-сяць січень 1941	\$10,396.00
РОЗМІЩЕННЯ	

Бонди	\$ 5,773.83
Готівка в банку	4,602.17
Готівка на руках	20.00

РАЗОМ	\$10,396.00
ОДЕРЖАНО МАРКАМИ	

За зміну адресів	\$1.05
За календарі	1.96
За Народну Волю	1.56
За книжки	1.10

РАЗОМ	\$4.71
Володимир Левицький	управляючий редактор

ПРАПОР “ВІЛЬНОЇ ФРАНЦІЇ”

Французькі матроси генерала Де Гола вивішують прапор Вільної Франції на проти-торпедовця, що волів втекти з Фран-ції до одного з англійських портів, ніж піддатись німцям. Французькі кораблі в англійських пристанях виконують служ-бу разом з британською флотом.

ДІПИСИ

БУДІВЕЛЬНО-ПОЗИЧКОВІ
ТОВАРИСТВА

(Ньюарк, Н. Дж.)

Ми не раз чуємо нарікання, що український нарід є тому бідний і упосліджений, що вороги не дають йому організуватися і творити своє власне життя. В цім є багато правди, але не вся. Вороги переслідують українських активних людей на їх рідних землях і не дають їм права будувати свої організації, кооперативи, школи, видавництва і торговельні та фінансові інституції. В Америці українцям ніхто цього робити не боронить. Тут є нагода користатися з демократичних вольностей і розбудовувати вже існуючі і творити нові українські інституції. Що заборонено в Україні, те можна і треба творити тут в Америці. Коли українці хочуть бути живою нацією, то не сміють стояти на місці, але йти вперед. Вони повинні належати до українських організацій, засновувати рідні школи, братися до торгівлі, та творити наукові українські інститути, бібліотеки, музеї, а також банки і будівельно-позичкові товариства. Одним словом, користаючи з американських свобод, вони мусять творити тут духову і матеріальну українську культуру.

Правду кажучи, вже дещо з цього робиться, але ще замало. Тут вже існують українські допоміжні організації, незалежна преса, народні домівки, політичні клуби, церкви, високі школи і позичкові товариства. Ми є горді з цього, але того ще замало. Треба докласти всіх сил, щоб наші організації в Америці росли й розвивалися. Стараймося, щоб не було ніякого американського українця, який не належав би до одної з наших організацій. Бо в організації сила, а нам тепер тої власної сили дуже потрібно. Тому не зволікаймо, а творім її на вільній землі Вашингтона.

Хто приглядається добре до українських організацій в Америці, той переконається, що із усіх існуючих тут товариств найслабше стоять фі-

нансові. Чому? Тому, що наші імігранти, переважно селяне, мало коли займалися такими справами. На пів мільйона чи навіть більше американських українців нема тут ні одного українського банку, а будівельно-позичкові товариства існують лише в кількох містах. А це велика шкода. Таке фінансове товариство повинно існувати в кожному індустриальному місті, де є більша українська громада. Ми знаємо, що українці завжди купують на власність домівки і то в чужих людей, а позички затагають в банках. Через те великі суми українського гроша йде в не-українські руки. Як прийшла депресія, то багато наших людей в тих містах, де нема українських позичкових товариств, потратили великі гроші на реальності. Їх забрали банки і реальності компанії, тому що власники не мали де дістати позички. Де такі будівельно-позичкові товариства існували, там було інакше. Хто не міг позичити грошей в банку, той позичив в такому українським товаристві. Тим способом багато наших людей врятували свої домівки, і тому такі позичкові товариства повинні існувати всюди; вони дуже корисні і мають для наших людей велике значіння.

Як член одного з таких будівельно-позичкових товариств, я переконався, що вони корисні не тільки з фінансового боку, але й з громадського. Коли чоловік вложиться в таке підприємство гроші, то він ним цікавиться, ходять регулярно на збори і бере участь в дискусіях про купно й продаж реальностей. Він має нагоду придивитися, як ведеться бізнес і набирає досвіду у веденні громадської інституції.

Візьмим за приклад місто Ньюарк. де існує таке будівельно-позичкове товариство вже від давних літ. Його члени не тільки користали з нього тим, що вкладали і позичали в нього гроші, але і тим, що брали активну участь в його управі; такі товариства існують на демократичних засадах і кожний

член має право бути вибраним до управи. Одним словом, вони вчилися провадити громадську інституцію і вона була й є для них свого рода школою практичної демократії. Пробувши кілька літ членом в позичковому товаристві, чоловік навчиться висловлювати свої думки на прилюдних зборах, а в наших бідних обставинах це також є великий здобуток.

Українське Будівельно-Позичкове Товариство в Ньюарку може похвалитися тим, що врятувало не одного члена від бід. Воно тепер має 350.000 доларів маєтку. Маємо надію, що при добрій волі українського громадянства і розумним поступованні управи воно зросте в ще більшу силу. Стейтова контрола перевірила діяльність спілки і сказала, що коли українці громадно вступлять в члени товариства, то воно матиме нагоду вирости в таку велику фінансову інституцію, як мають інші національні групи. Тому українці повинні вступати в члени будівельно-позичкових товариств, творити нові в тих містах, де їх ще нема, бо це є один із способів збереження і творення українського майна в Америці.

Директор Українського Будівельно-Позичкового Товариства в Ньюарку, Н. Дж.:

І. Кміть

Від редакції: До категорії будівельно-позичкових спілок належать також інші види кредитових спілок-кооператив. В останніх часах по всій Америці значно скріпився рух за такими товариствами, особливо з часу, як федеральний уряд почав підтримувати такі спілки серед фермерів. Про це була інтересна стаття Загальної Ради ФЛІС в 3-ому числі Народної Волі з 11-го січня 1941.

ЧУТКИ ПРО МАЙБУТНЮ
ЕВРОПУ

"Вашингтон Івнінг Стар" подає чутки, що буцім то чехословацька й польська влада на вигнанні рахуються з можливістю тіснішого зв'язку з Німеччиною або Росією, без повної самостійності.

Доказом тому виставляється заява чехословацького міні-

стра закордонних справ, Яна Масарика, що метою чехословацько-польської унії є терпимі відносини з Німеччиною або Росією або обома. Польський міністер Залеські сказав, що "щастя й мир Європи залежить від її реорганізації на таких засадах, як британська спілка держав". Маючи дуже розвинутий промисл, чехословаки, а також поляки більше хилилися до Росії. Поскільки по війні мапа Європи буде поділена на певні господарські сфери без огляду на національний склад, то чехословаки й поляки гадають, що належність їх, разом з Фінляндією й Прибалтикою до російської сфери краще забезпечить їм культурну самостійність, ніж німецька сфера. До німецької сфери мали би одійти Мадярщина й Скандинавія, а до французької — Голандія, Бельгія, Еспанія й Італія.

В англійських та американських колах існує думка, щоб Німеччину, очищену від гітлеризму й нацизму, зробити активним учасником Нової Європи. Поруч з тим буцім то ці кола не задоволені польсько-чехословацьким нахилом до Росії, а тому немов би американська влада до цієї пори не визнала чехословацької влади в Лондоні.

Чехословацькі джерела на-зивають ці чутки вигадкою.

ОБОРОНА ДЕРЖАВИ
І ОХОРОНА КОНСУМЕНТІВ

Підчас підготовки Сполучених Держав для як найповнішої оборони перед можливим нападом, якою то підготовкою керує Рада Оборони Держави, окремі установи роблять відповідні заходи, щоб забезпечити цивільне населення перед визиском та труднощами, які звичайно приносить воєнний стан.

При згаданій Раді Оборони існує окремий відділ охорони консументів, на чолі якого стоїть мисс Г. Елліот. Завданням того відділу є дбати, щоб ціни на продукти щоденної потреби не підвищувалися, щоб їх було недостатком, та щоб життя населення проходило по змозі нормально, без

непотрібної напруги, недостатків, без загрози хворіб чи голодного зниження стану здоров'я.

Пані Г. Елліот так пояснює свої завдання:

"Моїм завданням в Комісії Оборони є заходи, як погодити потреби війська і цивільного населення, охорона перед збільшенням цін і співпраця з урядовими і приватними установами в акції для збереження здоров'я й добробуту населення.

"Відділ Охорони Консументів старается досягнути ті цілі без накидування урядових обмежень на американський нарід. Ми працюємо в тісній зв'язі з іншими бюроми Комісії Оборони і щоденно нараджуємося з ріжними урядовими установами. З їх допомогою маємо тісний нагляд над змінами цін і постачанням товарів консументам.

"Наша програма ступає трьома головними лініями. Ми маємо технічну секцію для справ ринків і товарів для консументів, яка збирає інформації про ціни, старается зберігати товари і аналізує програму оборони на основі купчої сили публіки. Наша секція здоров'я і добробуту старается про здоров'я народу. Федеральні установи, заінтересовані суспільною безпекою, харчуванням, здоров'ям і добром дітей, зливають свою працю з нашою. Ми теж кооперуємо через нашу секцію громадських зносин з приватними і урядовими установами по стейтах і громадах. Ми працюємо у тісній зв'язі з комісією закупів для оборони і приміщень.

"Багато з нашої 'охорони консументів', це позапрограмова праця, як остога перед втратою ринків, заки до цього прийде. Вся наша акція це нерозривна частина всієї праці Ради Оборони. Кожний член Ради постає інформації по справам, які відносяться до інтересів консумента. З другого боку ми дораджуємо про закупів для оборони і вважаємо, щоб від того не терпіли консументи."

"Підкреслюючи вагу Відділу Охорони Консументів у програмі оборони, Г. Елліот заявляє, що світові події вказують

SOUTH SIDE BANK
AND TRUST COMPANYСкладайте свої ошадности
в цім сильнім і певнім банку

524 CEDAR AVENUE,

SCRANTON, PA.

Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

З И М А

Вже давно гарне літо минулось,
Пройшла вже й осінь сумна,
Все поле білим снігом покритось
І завітала зима.

Широким лугом десь із півночі
Буйний вітерець повиває,
Та сипле снігом прямо у очі,
Мов милосердя не знає.

Ріки й стави ледом покрились,
В селі мов нікого нема,
Всі у затишній хаті розсілись,
Даремно лютує зима.

Лише скорий зайчик не раз з серною
Нічю аж у село підходить,
Шукають нишком тут чого зісти,
Бо в лісі в голоді бродять.

А як на дворі знов потепліє
І вітер буйний утихне,
Як бліде сонічко трохи пригріє,
То все неначе відітхне.

Парубки ідуть у ліс за дровами,
А діти юрбою тоді
Опиняться скоро із саночками
Гень за селом на горі.

28-го грудня 1940.

ЕВГЕН БЕРЕЗИНСЬКИЙ

на те, що мілітарної оборони для нації замало. Відповідати модерним агресорам можна тільки тотальною обороною, котра включає у свої плани всіх мешканців цілого краю.

"Ми хочемо охоронити наш американський спосіб життя перед внутрішніми і зовнішніми ворогами. Голод, недостатки, темнота, клевета, брак відповідних мешкань, одягу й опалу — це домашні вороги. Це все нищить демократію через втрату віри, енергії й охоти. З цього походять негодування і ненависть. Це заставляє людей думати: 'Чого боронити? Що маємо до втрати?'

"Такої небезпеки не можна знищити гарматами й аеропланом, а тільки розумними планами, здоровою думкою і повною розвагою кожної одини-

Загальна Рада — ФЛІС

ці. Оборона мусить бути не тільки мілітарна, але всенародна. Демократія мусить давати користі кожній людині. Кожний член нації мусить мати доступ до всіх свобод і вигід американського способу життя і тоді він матиме особистий інтерес того боронити."

Заяви про активну співпрацю вже зложили фабриканти, робітничі юнії, фермери, громадські організації, музичні групи, громадські діячі і товариства консументів. Багато місцевостей вже поробили заходи, щоб дати населенню більше харчів, кращий догляд, опіку над дітьми, науку фахів і взагалі збільшити громадську діяльність у напрямку поправки щоденного життя населення.

"Чого мені більше сподіватись?" — казав коваль сам до себе. — "Глузує вона з мене. Я не кращий у неї за іржаву підкову. Та коли так, то не діждь ж і інший намістяться з мене. Нехай-но тільки помічу добре, хто їй од мене більше до вподоби; то я одучу..."

Гуркіт у двері та голос: "відчини", що лунко розлігся на морозі, урвали його думки. — Стривай, я сам відчиню, — сказав коваль і вийшов у сніг, намисливши намяти боки з тієї досади першому, хто б тільки нагодився під руку.

Мороз узявся дужче, і вгорі так стало холодно, що чорт стрибав з однієї ратички на другу та хував у кулак, аби хоч як небудь розігріти заколелі руки. Не штука, правда, й промерзнути тому, хто товкся зранку по пеклі, де, звісна річ, не такий холод, як у нас зимою, і де, наклавши ковпачка та ставши проти огня, немов би справжній кухайстер, підлікав він грішників з такою вітхою, як ото господина смажить об Різдві ковбасу. Відьма й сама почула холод, дарма, що тепло була одягнена. А через те, піднявши руки вгору, відставила ногу та, прибравши такої постави, як людина, що мчить на ковзанах, жадним суством не зворухнувшись, спустилась по воздусі, як по ледяній горі, і прями́сньо в комин.

(Далі буде)

Вступайте в члени
У. Р. Союзу

Микола Гоголь

РІЗДВЯНА НІЧ

(Продовження)

— Чудасія, далебі! А дай не понюхати табаки! У тебе, куме, добряча табака! Де береш?

— Та де вона в біса добряча! — відповів кум, зачиняючи березову табакирку, цяцьковану верзерунками. — Стара курка й та не чхне!

— Пам'ятаю, — провадив Чуб своєї: — мені покійний шинкар Зозуля привіз, якось, нюхачки з Ніжена. Що то була за табака! Славна була табака! Ну, як же, куме, що будемо робити? На дворі ж бо темнота.

— Про мене, лишаймося хіба вдома, — мовив кум, беручись за закрутку в дверях.

Коли б кум був не сказав цього, то Чуб, мабуть, звяжався б зістатись, але тепер його ніби щось підюджувало йти наперекір. — Таки ні, куме, ходім! Так не годиться, треба йти!

Сказавши це, він уже й гнівався на себе, нащо сказав. Йому було дуже неохота плентатись такої ночі: та його потішало те, що він сам вмисне цього захотів і вчинив не так, як йому раджене.

Кум, не подавши ані знаку досади, як людина, котрій байдужісінько, чи то вдома сидіти, а чи з дому подаватися, оглянувся кругом, почував пужаючим плечі, і двоє кумів помандрували.

(2) мішкою, що вогнем пекла душу, — і виступила навів усіх слів несправедливості.

— Хіба може й справді чорні брови та очі мої, — провадила красуня, не випускаючи дзеркальця, — такі гарні, що вже інших і на світі немає? Та й яка краса тут в цьому кірпатенькому носі, і в щоках, і в губах? Буцім то гарніші чорні коси? Ой! Інший злякався б їх увечері: вони, мов довгі гадюки, переплелись та оплелись круг голови. Я бачу тепер, що я й зовсім не хороша! — І, помалу відхилившись від себе дзеркало, скрикнула: — Ні, таки вродлива! Ой, яка вродлива! Диво дивне! Яку ж радість дала б я тому, чия буду жінка? Як же милуватиметься з мене мій чоловік! Він і пам'ять втратить! На смерть зацілує.

— От так дівчина, — шепотів коваль, увійшовши тихо, — і чваниться вона не так, щоб уже. Може з годину яку стоїть, видивляючись в дзеркало, надивитися не може, ще й вихваляє себе вголос!

— Таке то, парубки! Чи я ж вам до пари? Погляньте на мене, — провадила гарненька кокетка: — як я павою виступаю; сорочка в мене червоним шовком вишита. А стрічки на голові! Вам і до віку не бачити пишнішого брузументу. Цього всього накупив мені батько, щоб поєсватив мене найкращий молодець у світі.

— І усміхнувшись, обернувшись вона та й побачила коваля... Скрикнула й суворо стала

перед ним. Коваль і руки спустив.

Тяжко сказати, що було на чарівному, смаглявому дівочому личку. І суворість була, і кризь суворість прокидалося якесь глузування з запамороченого коваля; і ледви помітно зрожевіло личко з досади; і все це так переплелось й так було не сказати яке хороше, що обцілував би її мільйон разів, от усе, що тоді можна було найліпшого вчинити.

— Ти чого прийшов сюди? — так почала Оксана. — Може хочеться, щоб випровадила за поріг лопатою? Ви всі майстри до нас підсипатися. Миттю пронохайте, як батьків удома нема. Е! Знаю я вас! Що, скриня моя готова?

— Буде готова, моє серденько, таки по святах буде готова. Коли б ти знала, скільки наловтузався я коло неї: дві ночі не виходив із кухні; зате ж і ніяка попіва не матиме такої скрині. Залізом окував таким, що не клав і сотніков на таралайку, як ходив на роботу до Полтави. А розмалюю! Всю околицю біленькими своїми ніжками сходи, не знайдеш такої! По всьому полі поклада квіти червоні й сині. Як жар горітиме. Не гнівайся ж на мене! Дозволь хоч поговорити та хоч глянути на тебе!

— Хто ж боронить, — говори й дивись! Тут сіла вона на лаву, і знову заглянула в дзеркало та взялась чепурити свої коси. Глянула на шию, на нову со-

рочку, шовком шиту, і ледви примітне милування з себе самої проглянуло на устах, на свіжих личках і в очах поспітилося.

— Дозволь же й мені коло тебе сісти! — мовив коваль. — Сідай, — відповіла Оксана, а на устах та в радісних очах бреліло ще те саме чуття.

— Ясочко моя, зоре моя, Оксано, дозволь же поцілувати тебе, — сказав заохочений коваль і пригорнув її до себе, сподіваючись поцілунка; та Оксана відхилила свої щокі, що вже от-от не торкав він губами, і відпихнула його.

— Ще чого тобі захотілось? Йому, як мед, то й ложко! Геть від мене, в тебе руки шорсткіші од заліза. Та й сам ти димом пропахався. Мабуть геть чисто вимастив мене сажею.

На цім слові піднесла дзеркало і взяла знову перед ним чепуритися.

"Не любить вона мене", думав собі коваль, голову звисивши. "Йй усе забавки; а я дівство перед нею, мов дурень той, і очей не можу одвести. І все так-о стояв би перед нею, і по вік не зводив би очей з неї! Чудна дівчина! Чого б тільки я не дав, щоб дізнатися, що в неї на серці, коно вона кохає. Та ні, вона й гадки не має ні про кого. Воно налюбє тільки сама з себе; мучить мене, безталанного; а я за журбою й світа не бачу; а я її так люблю, як ніхто на світі не любив і не любитиме ніколи."

Тут сіла вона на лаву, і знову заглянула в дзеркало та взялась чепурити свої коси. Глянула на шию, на нову со-

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

ALL EYES ON NEW ENGLAND YOUTH

As already announced on these pages, the Greater Boston United Ukrainian Youth Clubs are sponsoring the New England Ukrainian Youth Rally during a three-day period beginning February 21. It will be held in Boston's Hotel Bradford. The committee, well guided by youthful Joseph Charyna of Jamaica Plain, Mass., promises to make the rally the event of the year in New England. The youth of Boston have united solidly behind those of their colleagues charged with the task of making the occasion one that will be long remembered throughout Ukrainian New England. In fact, it is believed that no other event in the history of New England Ukrainian life has done more to make a cooperative youth front a living reality than has this anxiously awaited rally.

Ukrainian-American youth and its problems—that is the New England rally's theme. Many and intricate are those problems, for great and varied is our Ukrainian heritage, manifold are the forces which influence our daily individual and group lives, forces ranging from difficulties arising out of youth's search for economic independence or satisfaction, through youth's obligations to its parents, and to perspectives in sight or within reach. Many stabs have been made at the problem, many more will be. The New England conference hopes to do its bit to further clarify the hazy mist which oftentimes envelopes our group life and to take one more step forward toward unification of our aims and purposes.

It is fitting that Washington's birth anniversary should have been selected for the date of the rally, for, in a certain sense, American-born children of immigrants are also pioneers. George Washington sounded the tocsin which gave birth to our country as an independent human entity forging a new kind of life; for this he has been verily deified as the father of our country. Our youth, which along with its fellow-Americans has a stake in our democracy, has the additional obligation of making a great deal more out of America than a mere red or black line on an industrial or business chart. For upon our youth, as upon every individual of our American generation, regardless of race, color, creed or class, has fallen the solemn task of pouring the best of its heritage and talent into the process of giving new meaning, new applications, new channels to those great principles which have given birth to a nation. No time would be more appropriate to further clarify this task than that of Washington's birthday.

If the feverish activity marking the efforts of the rally committee's members is to be taken as a good sign, then one can expect the New England meeting to be more than an ordinary success. New England youth hopes that the event will even outshine some of the UYL-NA conventions, especially the wasteful last two. Every effort is being made in that direction. It is expected that all five New England states will be represented and that guests from other parts of the country will participate.

The rally's program has al-

ready been released. It runs as follows:

Friday evening, February 21. Basketball game and dance, with registration to begin at the dance.

Saturday, February 22. Registration from 11 a. m. to 1 p. m.; sessions from 1 to 5 p. m.; banquet at 6:30 in the evening, followed by a semi-formal dance.

Sunday, February 23. Concert at the Elizabeth Peabody Playhouse; 2:30 p. m.

Speakers who will address the gathering include Anne Zadorske, former editor of The Ukrainian Trend; John H. Roberts, president of the Ukrainian Youth's League, and Stephen W. Drobny, editor of Ukrainian Life.

An invitation to address the assembly has been extended to Louis Adamic, noted author and editor of Common Ground.

Nothing would please the sponsors of the rally more than a visit from every out-of-town Ukrainian American who can possibly make arrangements to attend. We'd like to show you how we do things in New England.

Those interested may obtain additional information about the event from the general chairman of the rally committee. Write to: Joseph Charyna, 16 Woodside Avenue, Jamaica Plain, Mass.—P. S.

A YOUNG MAN OF PROMISE

Worthy of special not is twenty-seven-year-old Dr. Thomas Homkowsky Wallace of Boston, a member of the Ukrainian Workingmen's Association and recently elected president of the Ukrainian Club of Dramatics and Dancing, who is an instructor of mathematics and physics in Northeastern University. An active leader of Boston youth circles since early youth, Dr. Wallace is presently in charge of the banquet and dance committee of the very promising New England Ukrainian Youth Rally to be held in Boston's Hotel Bradford over the Washington Birthday weekend next month.

Young Wallace was graduated from Mechanic Arts High School in 1929 with high honors. Though at this time he was but on the threshold of higher and professional education, he had already advanced considerably in another field, that of music, for he held the position of assistant concert master of the Public High School Symphony Orchestra and captained the high school band.

In 1933 he received his S. B. at Boston University, where he majored in mathematics, was president of the Mathematics Club and an assistant in the physics department. At this time he also gave lessons on the saxophone and violin and directed a mandolin orchestra. A year later he received his Master's degree in physics from the Harvard Graduate School of Arts and Sciences. During the Fall semester of 1935 he was appointed to the faculty of Williams College. He also held an assistantship at Boston University, which conferred the degree of Doctor of Philosophy upon him in 1938.

Ukrainian Boston, young and

old, respects Dr. Wallace not only for his professional achievements but also for his many services to its life. Those New Englanders and others who are not acquainted with Dr. Wallace, will have an opportunity to meet him next month at the New England Ukrainian Youth Rally.—P. G.

AMONG BOOKS

O. Henry Memorial Award: PRIZE STORIES OF 1940. Selected and edited by Harry Hansen. Doubleday, Doran & Company, Inc. New York, 1940. \$2.50.

Harry Hansen has edited the O. Henry Memorial Award "Prize Stories of 1940." "Prize Stories" are about people, people who are lonely, the underdog, people subjected by the paltry and stiff pattern of their own lives.

In Stephen Vincent Benet's "Freedom's a Hard Bought Thing," a young negro feels a vague resentment against his servitude and finally resolves to escape. Kay Boyle's "Poor Monsieur Panalitus" tells about an individual on alien soil who is upbraided by his neighbors for not participating in their country's war. In "Don't Get Me Wrong" by Roderick Lull, two unemployed men rationalize themselves into believing that war is better than peace. Marjorie Kinnan Rawling's "The Pelican Shadow" tells about a young married woman who thinks about her husband and then shudders at the truth of her realization.

Of the four themes Benet's deals with the enslaved, Lull's with the underfed, Boyle's with the misunderstood and Rawling's with the mentally sensitive. Of the seventeen stories in this collection only two do not deal with human pain in some form.

Suffering and struggle are not peculiar to our time alone. But where in regimented Europe today is there a voice permitted to give expression to the griefs and desolations which grip the hearts of men? Is there an indigenous voice in China to interpret the despair of its people? What do an individual's loneliness and frustration mean to a Hitler?

Only a free people can concern itself with an individual's torments. The short story in America is today a living and growing medium because men can express themselves freely.

There are in "Prize Stories" two tales which are in a happy mood. "The Treasure" by Grace Lumpkin is a story of a mother who dares to purchase a fan, though her family are almost destitute. The mother's joy in the purchase becomes communicable so that husband and children share in her elation. William Saroyan's "The Three Swimmers and the Educated Grocer" puzzles and disturbs, but also delights (though it is hard to say why).

Serious or gay, "Prize Stories" are almost consistently about ordinary people. Perhaps it is because men in the world about us are compelled to forfeit their individual liberties, that the average man in America takes on a new significance. America has an articulate voice for the common man. William Saroyan, Roderick Lull, Stephen Vincent Benet, and Kay Boyle (all in "Prize Stories") have written with conviction and faith about "The People."

Libby Harris

Detective's 'Hunch' Recovers Baby

Mr. and Mrs. George Stubbs of Atlantic City, N. J., are pictured here with their two-month-old baby, George Jr., who was recovered by a detective's "hunch" a short time after he was kidnapped. The child was found in an apartment occupied by a young Negro woman who has only recently been released from a mental institution.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 7, СКРЕНТОН, ПА. Повідомляється, що річні збори відбулися в неділю, 19-го січня, в третій годині пополудні, в клубі, при 554-556 Еммет Стріт. Приситися всіх членів прийняти на ці збори. Контрольна комісія застала справоздання за цілий рік з приходами і розходами. Також буде вибір нового уряду на рік 1941. Іван Бучма, секретар

ВІДДІЛ 29, ОЛД ФОРДЖ, ПА. Повідомляється всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 19-го січня. Обов'язком кожного члена прийняти на ці збори. Буде справоздання контрольною комісією. Також буде вибір нового уряду на рік 1941. Та- платити до товариської каси, чи ні. Уряд

ВІДДІЛ 31, ОЛІФАНТ, ПА. Збори в неділю, 19 січня, зараз по Службі Божій. На річних зборах вибрано урядників на рік 1941 як саліде: Ілько Слюта, представель відділу; Страх Желіський, фінансовий секретар; Іван Бокал, касієр; Михайло Душиний і Павло Саламаха, контро- льори; Теодор Муха, опікуні дітей. Ст. Желіський, секр.

ВІДДІЛ 40, ЛЕЙКВУД, О. На річних зборах 15 грудня вибрано уряд на рік 1941 як саліде: Василь Боний, представель; Андрій Шалайко, за- ступник представель; Яків Муштук, фінансовий секретар; Павло Барика, заступник фінансового секретаря; Данило Пархочак, касієр; Казимир Кшановський, заступник касієра; Михайло Потіхач, рекордний секретар; Френк Веркюйський і Казимир Кшановський, дозорні хворих; Захарій Сайко і Павло Барика, контрольори. Місячні збори відбулися в неділю, 19-го січня, в другій годині пополудні, в церковній галі. Приситися всіх членів прийняти на час. Михайло Потіхач

ВІДДІЛ 42, ЕДВАРДСВІЛ, ПА. Збо- ри в неділю, 19 січня, в 12-й в. полудні. Кожний член повинен прий- ти на час. Уряд

ВІДДІЛ 47, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 19 січня, в 5-й попол- дні, при 608 В. Лакаванна Евію. Члени, що були на річних зборах, знають, що каса наперед не може більше за нікого платити. Ті, що не заплатять до 25-го січня, нехай не нарікають, коли їх поставити на листу, що не платили. М. Бадан, секр.

ВІДДІЛ 48, СКРЕНТОН, ПА. Річні збори відбулися в неділю, 19-го січня, в першій годині пополудні, в галі Українського Горожанського Клубу, при 608 Вест Лакаванна Евію. Приситися всіх членів прийняти в означений час. Іван Тарас, секретар

ВІДДІЛ 67, СКРЕНТОН, ПА. ТОВА- риство "Вільна Україна". Повідом- ляється всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 19-го січня, в другій годині пополудні, в галі Ук- раїнського Горожанського Клубу, при 608 Вест Лакаванна Евію. На цих зборах будуть представлені важ- ні справи до пологодження. Буде справоздання відділового уряду за минулий рік, як рівнож справоздан- ня контрольною комісією. Отже про- ситися всіх членів, щоб були ласка- ві прийти на ці збори. Також при- гадується, щоб кожний член приніс зі собою 25 центів більше, щоб за- платити за календар, котрий отримає на цих зборах. А. Гловак, представель; С. Гре- шук, секретар.

ВІДДІЛ 68, ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Брац- тво св. Михайла. Повідомляється у- сьх членів, що річні збори відбууть- ся в неділю, 19 січня, там, де все. Приситися всіх членів прийняти на ці збори. Буде вибір нового уряду на рік 1941. Іван Палагнюк, представель; Семен Луговий, секретар.

ВІДДІЛ 87, ТЕЙЛОР, ПА. Сестрицтво Вільна Україна. Повідомляється членів, що річні збори відбууть- ся в четвер, 23-го січня, в сьмій го- дині вечером, в Українськй Домі. Обов'язком кожної членкині прийняти на ці збори. Буде вибір уряду на рік 1941. А. Кендзерська, секр.

ВІДДІЛ 174, МУЗІК, ПА. Збори від- будуться в понеділок, 20-го січня. Приситися всіх членів прийняти і за- платити свої вкладки. Також хто ще

нового уряду на рік 1941. Петро Семчишин, голова; Д. Ле- гкий, секретар.

ВІДДІЛ 296, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. То- вариство Поступ. Річні збори від- будуться у півторок, 21-го січня, у восьмій годині вечером, в домі То-

вариства Горожан. Обов'язком кож- ного члена прийняти на ці збори і взят- ти участь у виборах уряду на рік 1941. Котрий член не прийде, запла- тить кару одного долара, а урядник два долари. І. Якір, голова; А. Рій, скарбник; І. Кісь, писар.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., И ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Український Національний Січовий Дім в Ньюарку, 506-508 при 18-й Евію, на розі 12-ої вулиці, ухвалив на своїх зборах віддати увесь дохід з Січового Дому в дні 19-го січня для українських сиріт, калік і всіх тих, що потребують такої допомоги, і запрошує увесь український загальний прийти

ВІДСВЯТКУВАТИ ЙОРДАН

та забавитися зі своїми знайомими і тим самим сповинити свій національний обов'язок: допомогти сиротам, калікам і голодним. Вступ вільний. Кожний цент, який витратите при барі, при танцях і при вечері, ісе залежить від вашої доброї волі. Тим самим дасте поміч потребуючим українцям.

В годині 2-й пополудні відбудеться відчит всім Вам зnanого п. ген. Вол. Сікенича на тему сучасних подій і про долю україн- ського народу. В годині 7-й вечером відбудеться Йорданська Ве- чера на великій Січовій Салі. Товст-местром вечері буде всім Вам знайомий наш бізнесмен, п. Іван Шогрин. Почуте ріжних бесідин- ки. Буде приграти музика для вдволення старших і молодших. Вступ вільний. Забана до пізної ночі.

Організація Чорноморської Січї вірить, що не буде такого українця, щоб обминув цей Йорданський Вечір і не поміг голод- ному братові. Перший раз в Америці українці колядують в цей спосіб, щоб допомогти потребуючим.

За комітет: Український Національний Січовий Дім

ЧИ ПОТРЕБУЄТЕ ПІДКРПЛЕННЯ? ПИЙТЕ БАГАТО

WOODLAWN FARMS HOMOGENIZED MILK 3 ВІТАМІНОЮ "D"

Це молоко має подостатком складників, що дають енергію, підкріплять наш організм... і вдержать нас сильними. Лікарі скажуть вам, що найліпший спосіб, як охоронитися перед простудою, це виробити сильну відпорність організму. А Вудла- воне Гомогенізоване Молоко власне те й робить. До речі, гомогенізація робить молоко смачнішим і легше стра- вим. Пийте його подостатком... буде любити його... і буде мати користь з нього!

Їжте багато

ВУДЛАВНА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ

Яйця
Масло
Маслянка

Сільський сир
Сметана
Шоколадне молоко

WOODLAWN FARM DAIRY

Scranton, 4-1151
Pittston, 1517

Wilkes-Barre, 2-2171
Nanticoke, 20
Carbondale, 1-0541

КОШТИ ДОБРОГО ВИГЛЯДУ ОСОБИСТОГО —

\$1,383,000,000 НА РІК*

ПРИЧИНЯЮТЬСЯ до чарівної краси аме- риканських жінок та до доброго ви- гляду американських мужчии — фризери і салони краси, косметичні вироби і пер- фуми та всі інші середники прикрашен- ня. Коштують вони разом населення понад один мільйон доларів на рік, або майже два рази більше, як кошт електрики для домашнього вжитку. З загальної суми, ви- траченої щорічно на "особистий вигляд", косметики коштують до \$229,000,000. Це варт, скажете... Але подумайте, як багато варт услуга ЕЛЕКТРИКИ за та- кий порівнююче низький кошт.

THE SCRANTON ELECTRIC COMPANY

The Average Cost of Domestic Current Here has been Cut in Half since 1927